2026. évi ... törvény

a világ erdeinek védelme érdekében egyes termékek hatósági felügyeletéről

[1] Az erdők Földünk s a rajta élő emberek egyik legjelentősebb erőforrása, a természeti tényezőktől és emberi beavatkozásoktól függő életközösség és élőhely, amelyből igen változatos környezeti, gazdasági és társadalmi haszon származik, így a faanyag mellett más anyagi javak és nem anyagi jellegű szolgáltatások is. Az erdők a legösszetettebb szárazföldi ökoszisztémaként adnak otthont a szárazföldi biológiai sokféleség legnagyobb részének, fenntartják az ökoszisztéma funkcióit, hozzájárulnak az éghajlati rendszer védelméhez, tiszta levegőt biztosítanak, és alapvető szerepet játszanak a vizek tisztításában és a talajok védelmében, valamint a vízmegtartásban és -újratermelődésben. Az erdő faállománya megújuló természeti erőforrás.

[2] Az erdőirtás és az erdőpusztulás világviszonylatban riasztó ütemben zajlik, ami előidézője korunk két legfontosabb környezeti kihívásának, a globális felmelegedésnek és a biológiai sokféleség csökkenésének. A biológiai sokféleség csökkenése veszélyezteti az őshonos fafajok alkalmazkodóképességét és mitigációs képességét, a fenntartható hidrológiai ciklusokat és az élelmiszerrendszereket is, veszélybe sodorva az élelmezésbiztonságot és a táplálkozást.

[3] Az Európai Unió felismerve, hogy az egyes releváns áruk – így a szarvasmarha, a kakaó, a kávé, az olajpálma, a szója és a fa –, valamint az ezekhez kapcsolódó termékek fogyasztása által okozott globális erdőirtás és erdőpusztulás minimalizálása érdekében haladéktalanul lépéseket szükséges tenni, megalkotta az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. május 31-i (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletet. A rendelet fő célkitűzése a releváns árukhoz és releváns termékekhez kapcsolódó európai fogyasztás erdőirtásmentes forrásokból történő biztosítása, az erdőirtás és az erdőpusztulás megállításához való uniós hozzájárulás megerősítése. E cél megvalósítása érdekében a rendelet megtiltja, hogy az erdőirtással és erdőpusztulással kapcsolatos releváns termékeket hozzanak forgalomba, vagy forgalmazzanak az unió belső piacán, illetve, hogy onnan ilyen termékeket exportáljanak, és ennek érdekében kötelezettségeket ír elő a piaci szereplők, a downstream piaci szereplők, kereskedők, valamint a tagállamok részére.

[4] Az európai uniós rendelet végrehajtása érdekében tagállami szinten kell megállapítani a meghatározott releváns áruk és releváns termékek tekintetében a forgalomba hozatal, forgalmazás, illetve az Európai Unió területéről történő kivitel hatósági felügyeletének törvényi szintű – az ellenőrzésre, valamint a rendelet megsértése esetén alkalmazandó jogkövetkezményekre vonatkozó – szabályait.

[5] Az Országgyűlés a fenti célokat és elvi kereteket szem előtt tartva a következő törvényt alkotja:

1. Értelmező rendelkezések

1. §

(1) E törvény alkalmazásában:

1. egyszerűsített árunyilatkozat: az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4a. cikk (2) bekezdésében meghatározott nyilatkozat;

2. erdőirtásmentes terméklánc: azon folyamatok és szereplők összessége, amelyek közvetlen hatással vannak a releváns áruk vagy releváns termékek előállítására, felhasználására, feldolgozására, tárolására, szállítására, forgalomba hozatalára, forgalmazására vagy az Európai Unió területéről történő kivitelére;

3. erdőirtásmentes terméklánchoz kapcsolódó egyéb szereplő: releváns áruval vagy releváns termékkel kapcsolatos bérfeldolgozást, bérraktározást vagy szállítást végző személy vagy szervezet;
4. erdőirtásmentes terméklánc szereplője: a piaci szereplő, a downstream piaci szereplő és a kereskedő;
5. illegális kitermelés: az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 40. pontjában meghatározott jogszabályok megsértésével történő kitermelés, előállítás vagy forgalomba hozatal;
6. kellő gondosság: az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikkében meghatározott rendszer szerinti eljárási kötelezettségek összessége;
7. kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat: az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (2) bekezdésében meghatározott nyilatkozat;
8. nyomonkövethetőség: annak biztosítása, hogy az Európai Unió belső piacán forgalomba hozott, forgalmazott vagy onnan kivitt releváns áru vagy releváns termék a jogszabályban elvárt dokumentumok alapján beazonosítható legyen az erdőirtásmentes terméklánchoz tartozó tevékenység minden szakaszában;
9. releváns fatermék: fa releváns árut tartalmazó vagy annak felhasználásával készült releváns termék;
10. származási hely: az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 23. pont szerinti származási ország vagy azon belül elérhető pontosabb helymeghatározás, illetve belföldi szállítás során a szállítmány feladási helye;
11. származást és előállítást igazoló dokumentum: olyan dokumentum, amely a releváns áruk és releváns termékek tekintetében a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat, egyszerűsített árunyilatkozat alapjául szolgáló információkat – különösen a területegységeken, létesítményekben az előállító ország vonatkozó jogszabályainak megfelelően végzett termesztést, kitermelést, kinyerést, felnevelést – igazolja, illetve a releváns termékek származási helyének beazonosítására alkalmas;
12. zárlati intézkedés: releváns áru vagy releváns termék további feldolgozásának, mozgatásának, szállításának, forgalomba helyezésének, forgalmazásának, Európai Unió területéről történő kivitelének felfüggesztése hatósági ellenőrzés, eljárás, vizsgálat lefolytatása érdekében.

(2) E törvény rendelkezéseinek értelmezéséhez – az (1) bekezdésben foglaltakon túl – az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkében foglalt fogalmakat kell alkalmazni.

2. Általános rendelkezések

2. §

Tilos forgalomba hozni, forgalmazni és az Európai Unió területéről kivinni azt a releváns árut vagy releváns terméket, amely nem felel meg az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkében foglalt követelményeknek.

3. §

A releváns áruk és releváns termékek forgalomba hozatalának, forgalmazásának és az Európai Unió területéről történő kivitelének az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak végrehajtását az állam az erdőirtásmentes terméklánc erdészeti hatósági felügyeletével biztosítja.

4. §

Ha a megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gázkibocsátásának csökkentéséről szóló törvény szerinti

biomassza energia-termelő – ideértve a nem háztartásnak minősülő termelő-fogyasztókat is – évente 50 köbmétert meghaladó mennyiségű erdei faválasztékot vásárol vagy saját előállítású vagy vásárolt erdei faválasztékot használ fel, az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet erdőirtás mentes terméklánc szereplőire vonatkozó előírásokat köteles betartani.

3. Az erdőirtásmentes terméklánc szereplőinek kötelezettségei

5. §

(1) Az erdőirtásmentes terméklánc szereplője a releváns áru vagy releváns termék nyomonkövethetőségét biztosító eljárások, nyilvántartások, valamint az azokat alátámasztó, egymásnak egyértelműen megfeleltethető, származást és előállítást, forgalomba hozatalt, forgalmazást, feldolgozást, forgalomból kivonást, felhasználást igazoló dokumentumok zárt rendszerét hozza létre, és ahhoz kapcsolódóan dokumentációs rendszert működtet.

(2) A piaci szereplő

a) a kellő gondosságra vonatkozó eljárás alátámasztását szolgáló, írásban rögzített dokumentációt, különösen a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozat alátámasztását szolgáló iratokat és adatokat, valamint azok magyar nyelvű fordítását az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletére kijelölt hatóság (a továbbiakban: eljáró hatóság) felhívására rendelkezésre bocsátja,

b) az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 9. cikk (1) bekezdése szerinti információkról olyan naprakész nyilvántartást vezet, amely alapján azok forrása, megbízhatósága, érvényessége, más, meglévő dokumentumokhoz való kapcsolata megállapítható.

(3) A downstream piaci szereplő és kereskedő az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 5. cikk (3) bekezdése szerinti információkról olyan naprakész nyilvántartást vezet, amely alapján azok forrása, megbízhatósága, érvényessége, más, meglévő dokumentumokhoz való kapcsolata megállapítható.

(4) Az erdőirtásmentes terméklánc szereplője

a) az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott információk és a releváns áru, a releváns termék egymásnak való megfelelését – amennyiben az szemrevételezéssel nem állapítható meg – az áru vagy termék egyértelmű beazonosítását biztosító megjelölésével és az információk egymás közt történő átadásával biztosítja,

b) a releváns árut vagy releváns terméket a forgalomból kivonja, visszahívja, valamint egyidejűleg haladéktalanul, elektronikus úton tájékoztatja az eljáró hatóságot a megtett intézkedésről, annak okáról és eredményéről, ha a releváns áru vagy releváns termék nem felel meg az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletben, valamint e törvényben és e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglalt előírásoknak.

(5) Az erdőirtásmentes terméklánc valamennyi szereplőjének a releváns áruval vagy releváns termékkel kapcsolatos tevékenység folytatásának helyén az üzemelés teljes ideje alatt biztosítania kell az ott végzett tevékenységgel kapcsolatban nyilatkozattételre és azonnali intézkedés megtételére jogosult személy folyamatos rendelkezésre állását.

(6) Az erdőirtásmentes terméklánchoz kapcsolódó egyéb szereplőnek biztosítania kell a releváns áru vagy releváns termék nyomonkövethetőségét.

(7) Releváns áruval vagy releváns termékkel kapcsolatos hirdetés vagy reklám közzétevője az eljáró hatósággal köteles együttműködni, és az eljáró hatóság felszólítására a jogsértéssel vagy az eljáró

hatóság intézkedésével érintett releváns áru vagy releváns termék hirdetését eltávolítani, illetve reklámozását megszüntetni.

4. Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során elkobzott releváns áruval vagy releváns termékkel kapcsolatos szabályok

6. §

(1) Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során elkobzott releváns áru vagy releváns termék az értékesítés vagy megsemmisítés helyett közérdekű célra is felhasználható, illetve tulajdonjoga ingyenesen átruházható.

(2) Az eljáró hatóság az elkobzott releváns terméket szerződéssel,
a) helyi önkormányzat és helyi nemzetiségi önkormányzat részére jogszabályban foglalt feladatai,
b) közhasznú szervezet részére, az általa átvállalt állami vagy önkormányzati közfeladat,
c) egyház, egyházi jogi személy, valamint a Karitatív Tanács tagja részére, hitéleti feladatai vagy az általa végzett állami – így különösen oktatási, nevelési, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi – feladatok,
d) szakképző intézmény részére, szakképzési feladatai
ellátásának elősegítése érdekében ingyenesen tulajdonba adhatja.

(3) A (2) bekezdés szerinti releváns áru vagy releváns termék feletti rendelkezési jogot szerző fél a releváns árut vagy releváns terméket nem hozhatja forgalomba, nem forgalmazhatja és nem viheti ki az Európai Unió területéről, ide nem értve a jogot szerző fél nyilvántartott feladatkörében végzett, kizárólag természetes személyek részére, magáncélú fogyasztásra vagy felhasználásra történő ellenszolgáltatás nélküli átadást.

7. §

A 6. § (2) bekezdése szerinti szerződéskötés során élő állat tulajdonjogának átruházása esetén a tulajdonjogot szerző félnek igazolnia kell, hogy az adott állatfajra vonatkozó állategészségügyi és állatjóléti feltételek biztosítottak, ideértve az állat betelepítésére, karanténozására, tartására, nyomon követésére, szállítására vonatkozó szabályokat és az állat engedélyezett vágóhídon történő levágását is.

5. Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során alkalmazható azonnali ideiglenes intézkedések

8. §

Ha az eljáró hatóság ellenőrzése vagy eljárása során az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 23. cikkében foglaltak alapján az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek való meg nem felelést vagy annak kockázatát észleli, azonnali ideiglenes intézkedésként
a) végzéssel zárlati intézkedés alkalmazását rendeli el, vagy
b) a piacra belépő vagy azt elhagyó releváns áru vagy releváns termék esetében a vámhatóságnál – a két hatóság közötti együttműködési megállapodás szerint – kezdeményezi, hogy az érintett releváns áruk vagy releváns termékek szabad forgalomba bocsátását vagy Európai Unió területéről történő kivitelét függessze fel.

6. Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletével kapcsolatos ellenőrzési tevékenység általános eljárási szabályai

9. §

(1) Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletével kapcsolatos eljárás esetén az ügyintézési határidő százhúsz nap.

(2) Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletével kapcsolatos eljárásban hatósági ellenőrzést az ügyfél nem kérhet.

(3) Az eljáró hatóság erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete keretében hozott döntésével szemben indított közigazgatási perben a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

10. §

(1) Ha az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeleti eljárásban az eljáró hatóság az ügyfél jogsértését állapítja meg, a hatóság által hivatalból végzett szükséges bizonyítás költségét, valamint a hivatalbóli eljárás során felmerült valamennyi igazolt és indokolt eljárási költséget az ügyfél viseli.

(2) Az eljárás akadályozása miatt kiszabható eljárási bírság legmagasabb összege jogi személy vagy egyéb szervezet esetén – az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 77. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően – hárommillió forint.

(3) Az eljáró hatóság az Ákr. 69. § (2) bekezdés d) pontja szerinti mintavételre térítésmentesen jogosult.

11. §

(1) Az eljáró hatóság tagja az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete keretében végzett hatósági ellenőrzés során jogosult

a) ingatlanok területére, üzlethelyiségbe, üzemi helyiségbe belépni és ott az ellenőrzést lefolytatni, továbbá szállítóeszközöket, dokumentációt, számviteli bizonylatokat ellenőrizni,

b) az ellenőrzéssel érintett ingatlan megközelítéséhez szükséges területen – külön térítés fizetése nélkül – áthaladni.

(2) Amennyiben az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet megszegése alapos okkal feltételezhető a helyszíni szemlét és az (1) bekezdésben megjelölt eljárási cselekményeket az eljáró hatóság tagja a lezárt terület, épület, helyiség felnyitásával – az ott tartózkodó személyek akarata ellenére is – elvégezheti.

(3) Az eljáró hatóság rendészeti feladatokat ellátó tagja az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során jogosult

a) a jogellenes cselekmény elkövetésén tetten ért vagy az elkövetéssel alaposan gyanúsítható személlyel szemben,

b) olyan jármű vezetőjével szemben, amelyről alaposan feltételezhető, hogy azon illegális kitermelésből származó releváns áru vagy releváns termék van,

c) a hatósági intézkedésnek ellenszegülő személlyel szemben

az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazására.

12. §

Hatósági ellenőrzés vagy szemle esetén az eljáró hatóság

a) magánlakásban való tartózkodása csak a feladat végrehajtásához szükséges ideig tarthat,

b) az ingatlan használatára jogosult távollétében történt behatolást követően haladéktalanul köteles az ingatlan használatára jogosultat, vagy amennyiben az nem ismert, a tulajdonost tájékoztatni, és a vagyonvédelem érdekében szükséges intézkedést megtenni,

c) a magánlakásnak nem minősülő egyéb helyen a hely működési rendjének lehetőség szerinti tiszteletben tartásával intézkedhet,

d) ha az intézkedés alá vont

da) jogi személy képviselője vagy

db) természetes személy vagy annak képviselője, nagykorú hozzátartozója nincs jelen, köteles képfelvételt, hangfelvételt vagy kép- és hangfelvételt készíteni, vagy hatósági tanút alkalmazni.

7. Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során alkalmazandó vélelmek

13. §

(1) Az erdőirtásmentes terméklánc szereplője és az erdőirtásmentes terméklánchoz kapcsolódó egyéb szereplő tevékenységi helyén, tulajdonában vagy használatában álló ingatlanon található releváns áruról és releváns termék tekintetében vélelmezni kell a forgalmazási célt, ha a helyszínen rendelkezésre álló nyilvántartásban nincs elkülönítve és nincs ellátva jól látható módon a forgalomba hozatalt tiltó jelzéssel.

(2) Ha az ellenőrzés alá vont releváns áru vagy releváns termék jogszerű eredete a hatósági eljárás során hitelt érdemlően nem bizonyítható, a releváns terméket birtokló személyt vagy szervezetet piaci szereplőnek kell tekinteni, a releváns áruról vagy releváns termék tekintetében pedig vélelmezni kell a forgalmazási célt.

(3) Releváns áru vagy releváns termék szállítása során, amennyiben annak az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének való megfelelősége az ellenőrzés vagy az eljárás során hitelt érdemlően nem bizonyítható, a szállítási eszköz üzemeltetésére jogosultat kell piaci szereplőnek tekinteni, a releváns áruról vagy termék tekintetében vélelmezni kell a forgalmazási célt.

(4) A jogszabályban vagy az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában előírt, a releváns áru vagy releváns termék nyomonkövethetőségére vonatkozó előírások betartásának elmulasztása vagy megszegése esetén vélelmezni kell, hogy a releváns áru vagy releváns termék nem felel meg az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkében foglalt követelményeknek.

(5) Az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkében foglalt követelményeknek meg nem felelő releváns áruval vagy releváns termékkel végzett jogszerűtlen tevékenység esetén a jogkövetkezmények mérlegelésekor vélelmezni kell, hogy annak kitermelése, megtermelése vagy előállítása következtében környezeti kár keletkezett.

(6) Ha a releváns áru vagy releváns termék a hatósági eljárás során nem fellelhető, és felhasználása hitelt érdemlően nem igazolt, vélelmezni kell a releváns termék kereskedelmi forgalomba hozatalát vagy továbbértékesítését vagy kivitelét.

(7) Ha valamely személy vagy szervezet évente 50 köbmétert meghaladó mennyiségű erdei faválasztékot vásárol, vélelmezni kell, hogy az ilyen személy vagy szervezet kereskedő, harmadik országból történő vásárlás esetén, hogy piaci szereplő, az erdei faválaszték tekintetében pedig a forgalmazási célt.

8. Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során alkalmazható jogkövetkezmények

14. §

(1) Az eljáró hatóság az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete keretében az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletben, illetve az e törvényben és e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott kötelezettség megsértésének megállapítása esetén – a feltárt jogsértés súlyával arányosan – jogkövetkezményként

a) a következő közigazgatási szankciókat alkalmazhatja:

aa) a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény szerinti figyelmeztetésben részesíti a jogsértőt,

ab) az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglalt szempontok figyelembevételével bírságot (a továbbiakban: EUDR bírság) szab ki,

ac) elrendeli a jogsértéssel érintett releváns áru vagy releváns termék elkobzását, illetve elkobozza a jogsértéssel érintett releváns áruval vagy releváns termékkel folytatott ügyletből származó bevételt,

ad) az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott súlyos vagy ismételt jogsértés esetén teljesen vagy részlegesen eltiltja a jogsértőt a jogsértéssel érintett releváns áruval vagy releváns termékekkel kapcsolatos tevékenység végzésétől, az ilyen tevékenység újbóli végzését feltételhez köti,

ae) a releváns fatermékkel tevékenységet végző személyt a 20. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásából törli, ha az az e törvény végrehajtására kiadott rendelet szerinti változásbejelentési kötelezettségének ismételten nem tesz eleget;

b) a következő intézkedéseket hozhatja:

ba) elrendeli a piaci szereplő vagy a kereskedő közbeszerzési eljárásokból vagy az Európai Unió által, valamint az államháztartás központi vagy önkormányzati alrendszeréből – bármilyen formában, ellenérték nélkül – nyújtott juttatáshoz, illetve koncessziós pályázathoz történő hozzáférésből való kizárását,

bb) az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott súlyos vagy ismételt jogsértés esetén megtiltja az erdőirtásmentesnek nem minősülő releváns áru vagy releváns termék forgalomba hozatalát, forgalmazását, Európai Unió területéről történő kivitelét, illetve az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 13. cikk szerinti egyszerűsített kellő gondosság alkalmazását,

bc) az erdőirtásmentes terméklánccal kapcsolatos tevékenységhez használt szállítójármű használatát legfeljebb 6 hónapra megtiltja vagy korlátozza.

(2) Nem alkalmazható közigazgatási szankcióként figyelmeztetés:

a) az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (4) bekezdése szerinti tilalom megsértése esetén, elsődleges mikro- vagy kis méretű piaci szereplő esetén az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 4a. cikk (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével,

b) a kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatra vagy egyszerűsített árunyilatkozatra, a nyomonkövethetősége, a nyilvántartás vezetésre, illetve jelölési kötelezettség teljesítésére vonatkozó, valamint a jogsértéssel érintett releváns áru vagy releváns termék nettó forgalmi értéke, az erdei faválaszték esetén annak mennyisége, a releváns áru vagy releváns termék előállítására vagy kitermelésére szolgáló terület védett jellege, illetve a jogsértő állapot időtartama alapján megállapított súlyos vagy ismételt jogsértés esetén,

c) ideiglenes intézkedés keretében elrendelt zárlati intézkedés megszegése esetén,

d) az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 24. cikke szerinti korrekciós intézkedés teljesítésének elmulasztása esetén,

e) zár alá vételt, lefoglalást, elkobzást vagy bevétel elkobzását elrendelő hatósági döntés megszegése esetén,

f) ha a jogsértő a hatósági eljárás vagy ellenőrzés során a hatósággal való együttműködést megtagadta vagy nem biztosította, és ezzel az eljárás lefolytatását akadályozta.

15. §

(1) A 14. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja szerinti jogkövetkezményt a 6. § (3) bekezdésében foglalt tilalom megsértése esetén mérlegelés nélkül alkalmazni kell.

(2) A 14. § (1) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti jogkövetkezményként alkalmazandó kizárás legfeljebb 12 hónapra szólhat.

(3) A 14. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerinti megtiltás 1 évtől 3 évig tartó időszakra szólhat.

16. §

(1) Az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete során jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye, ha

a) a cselekménynek az eljáró hatóság tudomására jutásától számított három év,

b) az elkövetéstől számított tíz év eltelt.

(2) Az (1) bekezdés a) pontja szerinti határidő számításakor a jogorvoslati eljárás időtartamát nem lehet figyelembe venni.

(3) Az e törvény szerinti elkobzás esetén a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény 14. § (2) bekezdése nem alkalmazható.

17. §

Ha rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene, annak igazolásával a kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, kérheti az eljáró hatóságtól az EUDR bírság megfizetése kapcsán mérséklés, halasztás vagy részletekben történő teljesítés engedélyezését. A határidő elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

18. §

Az eljáró hatóság az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletével kapcsolatos jogkövetkezményeket az erdőirtásmentes terméklánc szereplőjével szemben megállapító végleges végrehajtható határozatának vagy végzésének kivonatát – a jogsértő erdőirtásmentes terméklánc szereplő nevének és székhelyének feltüntetését is beleértve – honlapján haladéktalanul közzéteszi.

9. Adatszolgáltatással kapcsolatos szabályok

19. §

(1) Az eljáró hatóság részére az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletével kapcsolatban, hatósági feladatainak ellátása érdekében, díj, költség és térítésmentesen megkeresésre át kell adni, vagy közvetlen – elektronikus úton történő – hozzáféréssel kell biztosítani

a) az erdőirtásmentes terméklánc szereplője vagy az erdőirtásmentes terméklánchoz kapcsolódó egyéb szereplője azonosítására a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból a természetes személyazonosító adatokat, a lakcímadatokat, valamint az elhalálozás ténye, helye és ideje adatokat,

b) az ingatlannyilvántartásból a tulajdoni lap és az ingatlan-nyilvántartási térkép, a földhasználati nyilvántartásból a földhasználati lap adatait,

c) az állami adó- és vámhatóság által vezetett, az adózókra vonatkozó adóazonosító nyilvántartásból a piaci szereplő, a kereskedő vagy az erdőirtásmentes terméklánchoz

kapcsolódó egyéb szereplőjének minősülő adózó azonosítására vonatkozó, valamint köztartozás-fizetési az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adótartozás-fizetési, továbbá az állami adó- és vámhatóságnak végrehajtásra, visszatartásra átadott köztartozás-fizetési kötelezettségének elmaradásával kapcsolatos adatokat,

d) a piacfelügyeleti hatóság részéről az általa az Európai Közösségbe irányuló faanyag-behozatal FLEGT engedélyezési rendszerének létrehozásáról szóló, 2005. december 20-i 2173/2005/EK tanácsi rendelet szerint kiadott FLEGT-engedélyekben szereplő adatokat,

e) az állami adó- és vámhatóság által vezetett Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer nyilvántartásából származó adatokat,

f) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 9. § (1) bekezdése, (1a) bekezdése, (2) bekezdés a), c) és g) pontja szerinti adatokat,

g) az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 157. § (2) bekezdése szerinti adatokat,

h) az elektronikus útdíjszolgáltatók nyilvántartásában, a Közúti Intelligens Kamerahálózatban (VÉDA), továbbá más közterületi kamera rendszerekben rögzített, személyes adatokat nem tartalmazó képadatokat.

(2) Az (1) bekezdés a), b) és e) pontjában meghatározott adatszolgáltatást az eljáró hatóság részére közvetlen elektronikus hozzáférés biztosításával vagy gép-gép kapcsolaton keresztül kell teljesíteni.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti adatszolgáltatás során az ingatlanra vonatkozóan a teljes tulajdonilap-másolat és földhasználatilap-másolat teljes adattartalma továbbítható.

(4) A földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a számítógépes ingatlan-nyilvántartási rendszerből a tulajdoni lap, valamint a földhasználati nyilvántartás számítógépes adatbázisából földhasználati lap tekintetében a Kormány által biztosított azonosítási szolgáltatás igénybevételével való azonosítás útján, elektronikusan feldolgozható formában vagy elektronikus dokumentumként – informatikai hálózaton keresztül – az eljáró hatóság számára hatósági feladatainak ellátása érdekében díj-, költség- és térítésmentesen adatszolgáltatást teljesít.

(5) Ha az erdőirtásmentes terméklánc felügyelettel kapcsolatos hatósági feladatának ellátásához szükséges

a) az állami, valamint az önkormányzati adóhatóság, az adótitkot is beleértve,

b) a közterület-felügyelet és

c) a gépjármű-nyilvántartást vezető szerv

megkeresésre tájékoztatja az eljáró hatóságot az erdőirtásmentes terméklánccal összefüggő adatról vagy információról.

(6) Az eljáró hatóság az állami, valamint az önkormányzati adóhatóság részére törvényben meghatározott feladatai ellátása érdekében, megkeresésre, az erdőirtásmentes terméklánc szereplőjével kapcsolatosan elektronikus úton a 20. § (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból adatokat ad át.

(7) Az eljáró hatóság – a személyes adatokat is beleértve – jogosult az eljárás során feltárt súlyos szabálysértésekre és jogkövetkezményekre vonatkozó adatokat, illetve információkat cserélni az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásával kapcsolatban kijelölt, hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságokkal.

(8) Az eljáró hatóság a nyilvántartásokból átvett és az adatlekérdezés, illetve adatfeldolgozás során keletkezett adatokat kizárólag az erdőirtásmentes terméklánc felügyelettel kapcsolatos hatósági feladatának ellátásához használhatja fel, azok harmadik személy részére nem adhatók tovább.

20. §

(1) Az eljáró hatóság a hatáskörébe tartozó adatközlésekhez kapcsolódóan – az európai uniós kötelezettségek teljesítésének elősegítése érdekében – az erdőirtásmentes terméklánc szereplője vagy az erdőirtásmentes terméklánchoz kapcsolódó egyéb szereplője, valamint az adatközlő alábbi személyes adatait kezeli:

a) természetes személyazonosító adatok,
b) lakcím, székhely,
c) adóazonosító jel, adószám,
d) jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet esetén a cég képviseletére jogosultak neve, adóazonosító jele, lakcíme,
e) elektronikus ügyintézés, kapcsolattartás esetén az elektronikus levélcím, telefonszám.

(2) Az (1) bekezdés szerinti személyes adatok legfeljebb 10 évig kezelhetőek.10. Releváns fatermékkel tevékenységet végzők nyilvántartása

21. §

(1) Az eljáró hatóság az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletével kapcsolatos feladatainak ellátása érdekében – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározottak szerint – nyilvántartást vezet az erdőirtásmentes terméklánc azon szereplőjéről, aki releváns fatermékkel tevékenységet végez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás tartalmazza

a) a Nemzeti Kifizető Ügynökség által kiadott támogatási azonosító számot,
b) a technikai azonosító számot,
c) a nyilvántartásba vétel alapjául szolgáló hatósági engedély, bizonyítvány, határozat számát,
d) a természetes személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét, elérhetőségét,
e) gazdálkodó szervezet esetén a cégnevét, adószámát, székhelyét, egyéb tevékenységi helyét, elérhetőségét,
f) a természetes személy vagy gazdálkodó szervezet releváns fatermékkel ténylegesen végzett tevékenységeit, azok tevékenységi helyenkénti elkülönítésével,
g) a releváns fatermékkel kapcsolatban az erdőirtásmentes terméklánc felügyelete keretében elvégzett valamennyi ellenőrzés és vizsgálat eredményét elektronikusan olyan módon, hogy az ügyfélhez köthető legyen,
h) a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított tüzelőanyagok fenntarthatósági követelményeiről és igazolásáról szóló kormányrendeletben meghatározott adatokat.

(3) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás a (2) bekezdés b) és f)–h) pontja tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(4) Az eljáró hatóság a nyilvántartásba vételt követően a honlapján elérhető elektronikus felületen, kereshető formában elérhetővé teszi az erdőirtásmentes terméklánc azon szereplőjének a (2) bekezdés b) pontja szerinti technikai azonosító számát és a (2) bekezdés f) pontja szerinti tevékenységeit, aki releváns fatermékkel végez tevékenységet, valamint

a) természetes személy esetén annak nevét, adóazonosító számát,
b) gazdálkodó szervezet esetén annak cégnevét, adószámát.

10. Záró rendelkezések

22. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben

a) jelölje ki az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóságot,
b) állapítsa meg az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletére vonatkozó részletes szabályokat,
c) határozza meg az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyelete keretében kiszabható bírság mértékét és kiszámításának módját, valamint kiszabásának és megfizetésének részletes szabályait.

23. §

(1) Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – 2026. december 30-án lép hatályba.

(2) A 8. alcím az e törvény kihirdetését követő 16. napon lép hatályba.

(3) A 9. § (3) bekezdése az e törvény kihirdetését követő 61. napon lép hatályba.

(4) A 31. § és a 34. § 2029. december 31-én lép hatályba.

24. §

(1) E törvény rendelkezéseit – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – a 2023. június 29. előtt előállított és 2026. december 30-tól 2029. december 30-ig forgalomba hozott fatermékre nem kell alkalmazni.

(2) Ha az ellenőrzés alá vont, fa releváns árut tartalmazó vagy annak felhasználásával készült releváns termék eredete, előállítása vagy forgalomba hozatala ideje az ellenőrzés során hitelt érdemlően nem bizonyítható, az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet hatálya alá tartozik.

25. §

Ez a törvény
a) az erdőirtáshoz és az erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. május 31-i (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
b) az (EU) 2023/1115 rendeletnek az alkalmazás kezdőnapjára vonatkozó rendelkezések tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. december 19-i (EU) 2024/3234 európai parlamenti és tanácsi rendelet,
c) az (EU) 2023/1115 rendeletnek a piaci szereplők és kereskedők egyes kötelezettségei tekintetében történő módosításáról szóló, 2025. december 19-i (EU) 2025/2650 európai parlamenti és tanácsi rendelet, valamint
d) az (EU) 2023/1115 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a releváns áruk és releváns termékek jegyzéke tekintetében történő módosításáról szóló, 2026. július 13-i (EU) 2026/2102 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet
végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

26. §

(1) A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (11) bekezdés a) pontja a következő ac) alponttal egészül ki:

[Magyarország területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását belföldi forgalomban közlekedő jármű esetén]

„*ac)* az (1) bekezdés a) pont tekintetében az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóság,”

[jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés c), d) és q) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság is bevonható.]

(2) A Kkt. 20. § (11) bekezdés b) pontja a következő bb) alponttal egészül ki:

[Magyarország területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását nemzetközi forgalomban közlekedő jármű esetén]

„*bb)* az (1) bekezdés a) pont tekintetében az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóság,”

[jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés c), d) és q) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság is bevonható.]

(3) A Kkt. 20. § (11) bekezdés c) pontja a következő cc) alponttal egészül ki:

[Magyarország területén magyar vagy külföldi rendszámú közúti járművel végzett áru-, illetve személyszállítási tevékenységre az (1) bekezdés szerinti rendelkezések megtartását az üzemben tartó telephelyén, a fel-, át- és lerakóhelyeken, illetve más, az árukezelés céljából üzemeltetett területen]

„*cc)*az (1) bekezdés a) pont tekintetében az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóság,”

[jogosult együtt vagy önállóan ellenőrizni. A közúti forgalomban közlekedő járműnek az (1) bekezdés c), d) és q) pontjában meghatározott ellenőrzésébe a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság is bevonható.]

27. §

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 21. § v) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[E törvény felhatalmazása alapján a 17. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti adatokat jogosultak igényelni:]

„*v)* az állampolgárságra, a családi állapotra, a házasságkötés vagy a bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helyére, a nemre, valamint a nyilvántartásból való – az elhalálozáson kívüli – kikerülés okára, helyére és idejére vonatkozó adatok kivételével

va) az erdészeti hatóság az erdőgazdálkodói nyilvántartás működtetésével,

vb) az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóság a hatósági felügyelettel

összefüggő feladatai ellátásához;”

28. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 20. § (2) bekezdése a következő t) ponttal egészül ki:

(Az adóazonosító jel kezelésére törvényben meghatározott feladatkörében eljárva jogosult)

„*t)* az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóság az erdőirtásmentes terméklánc szereplőinek nyilvántartásával és erdőirtásmentes terméklánc szereplőinek és az erdőirtásmentes terméklánchoz kapcsolódó egyéb szereplőknek ellenőrzésével összefüggésben.”

29. §

A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 37. § (1d) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1d) A személyiadat- és lakcímnyilvántartás szerve – kapcsolati kód alkalmazásával – rendszeres adatátadást teljesít

a) az erdészeti hatóság részére az erdőgazdálkodói nyilvántartásban nyilvántartott,

b) az erdőirtásmentes terméklánc hatósági felügyeletéért felelős erdészeti hatóság részére az erdőirtásmentes terméklánc szereplő

polgár családi és utónevéről, névváltozásáról, születési nevéről, anyja nevéről, születési helyéről és idejéről, a lakóhelyének és tartózkodási helyének változásáról, külföldön történő letelepedéséről, valamint az érintett elhalálozásáról.”

30. §

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 105. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Amennyiben az erdészeti hatóság faanyag kereskedelmi lánc felügyeletére irányuló eljárásában elkobzott dolog a végrehajtási eljárás során bármely okból nem lelhető fel, a végrehajtást az ingóság elkobzáskori értékének megfelelő összeg behajtására kell folytatni.”

31. §

Az Evt. 106/C. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) Ha a kitermelt faanyagot a (8) bekezdés alapján elszállítják, a faanyag tulajdonjoga ellenérték nélkül

a) helyi önkormányzat és helyi nemzetiségi önkormányzat részére jogszabályban foglalt feladatai,

b) közhasznú szervezet részére, az általa átvállalt állami vagy önkormányzati közfeladat,

c) egyház, egyházi jogi személy, valamint a Karitatív Tanács tagja részére, hitéleti feladatai vagy az általa végzett állami – így különösen oktatási, nevelési, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi – feladatok,

d) szakképző intézmény részére, szakképzési feladatai

ellátásának elősegítése érdekében átruházható.”

32. §

Az Evt. 113. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A 90/A-90/N. §-t

a) a 2023. június 29. előtt előállított és 2029. december 30-ig forgalomba hozott és

b) a 2023. június 29. után előállított és 2026. december 30-ig forgalomba hozott

fatermékre kell alkalmazni.”

33. §

Az Evt.

a) 5. § 32. pontjában a „faanyagok, termékek” szövegrész helyébe a „fatermékek” szöveg és a „tárolására” szövegrész helyébe a „tárolására” szöveg,

b) 5. § 39. pontjában az „áru” szövegrész helyébe a „fatermék” szöveg,

c) 112. § (1) bekezdés l) pontjában az „alkalmazható közigazgatási” szövegrész helyébe az „alkalmazható jogkövetkezmények megállapításának, illetve közigazgatási” szöveg

lép.

34. §

Hatályát veszti az Evt.

a) 4. § (1) bekezdés e) pontja,

b) 5. § 27. pontja,

c) 5. § 32–38. pontja,

d) 5. § 41. pontja,

e) IX. Fejezet címében az „A FAANYAG KERESKEDELMI LÁNC,” szövegrész,

f) 90/A–90/N. §-a,

g) 105. § (4) bekezdés b) pontjában az „és a faanyag kereskedelmi lánc hatósági felügyelettel kapcsolatos eljárás” szövegrész,

h) 105. § (5) bekezdése,

i) 105/A. § (8)–(10) bekezdése,

j) 105/E. § (3) bekezdés c) pontja,

k) 108. § (4) bekezdése,

l) 111. § (2) bekezdése,

m) 112. § (1) bekezdés c) és d) pontja,

n) 113. § (5) bekezdése,

o) 115. § a)–c) pontja.